

# การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์

## Development of “Learning Activities Davies Conceptual Drumset Practice Skills International Music Course 2” for 1<sup>st</sup> Year Certificate Students at Kalasin College of Dramatic Arts

ชานนท์ จงจินากูล<sup>1</sup>, สยาม จวงประโคน<sup>2</sup>, ชานนท์ ดำสนิ<sup>3</sup>

Chanon Jongjinakool<sup>1</sup>, Sayam Chuangprakhon<sup>2</sup>, Chanon Damsanit<sup>3</sup>

Received: 29 January 2022

Revised: 26 May 2022

Accepted: 6 June 2022

### บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะ กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาทักษะปฏิบัติกลองชุดรายวิชาดุริยางค์สากล 2 ใช้แบบประเมินทักษะ Scoring Rubric 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกที่พัฒนาขึ้น กลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติ Scoring Rubric 3) แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ดัชนีประสิทธิภาพ  $E_1/E_2$  ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะ กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 98.88/98.33 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) ทักษะปฏิบัติกลองชุดโดยใช้ Scoring Rubric ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 98.61 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และ ผ่านเกณฑ์การปฏิบัติ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.53 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.56 หมายความว่า ความพึงพอใจของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

**คำสำคัญ:** การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้, แนวคิดของเดวิส, ทักษะปฏิบัติ

<sup>1</sup> นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม  
E-mail: 63012081003@msu.ac.th

<sup>2</sup> ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

<sup>3</sup> อาจารย์ ประจำวิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

<sup>1</sup> M.M. in Music, College of Music, Mahasarakham University, Thailand

<sup>2</sup> Assistant Professor, College of Music, Mahasarakham University, Thailand

<sup>3</sup> Lecturer, Roi-et College of Dramatic Arts Bunditpatanasilpa Institute

## Abstract

The objectives of this research were 1) To create and optimize a skill set for Davies Conceptual Drum Practice Skills Learning Activity International Music Course 2 for students at the first-year certificate level, Kalasin College of Dramatic Arts to have efficiency according to 80/80 criteria. 2) to study the skills of practicing drum sets International Music Course 2 Use the Scoring Rubric form. 3) To study the students' satisfaction with the developed training set. Target groups include 1<sup>st</sup> year Vocational Certificate students during academic year 2021 and consisted of 3 people. The tools used were: - 1) Learning activities plan 2) Criteria for assessment of practical skills (Scoring Rubric) 3) Satisfaction assessment form the statistics used in the research were basic statistics, mean, percentage, efficiency index  $E_1/E_2$ . The results showed that 1) Learning objectives, content, teaching activities media/learning resources measurement and evaluation record after teaching the efficiency of Davies conceptual drum kit learning activities Efficient 98.88/98.33, outperforming the 80/80 benchmark. 2) The score that all 3 students received from the practice of practical skills in every learning management plan using the scoring criteria (Scoring Rubric) averaged 98.61%, which is higher than the 80% criteria and passed the practical criteria. 3) The student's satisfaction towards learning activities had a mean of 4.53 and a standard deviation of 0.56. Students towards Davies conceptual drum kit learning activities is appropriate at the highest level

**Keywords:** Development of learning activities, davies conceptual, drum set practice skills

## บทนำ

ในอดีตถึงปัจจุบันได้มีการวิวัฒนาการของมนุษย์รวมทั้งเครื่องดนตรีเพอร์คัสชันประเภทต่าง ๆ มีการวิวัฒนาการด้วยเช่นกัน เครื่องดนตรีเพอร์คัสชันชนิดหนึ่งที่มีการวิวัฒนาการและมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการคุมจังหวะในวงดนตรีประเภทต่าง ๆ ในปัจจุบันที่มีพัฒนาการขึ้นมาคือ กลองชุด (รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ และคณะ, 2561, หน้า 49) กลองชุดเป็นเครื่องดนตรีประเภทตีกระทบ ประกอบด้วย กลองและฉาบลักษณะต่าง ๆ หลายใบรวมกัน โดยใช้ผู้บรรเลงเพียงคนเดียว และใช้ไม้กลองเพื่อตีควบคุมจังหวะสามารถให้จังหวะที่แข็งแรงในการเล่นสนับสนุนวงดนตรีและเป็นหนึ่งในเครื่องดนตรีที่มีความนิยมทั่วโลก

(สัญญา โพรติดอกไม้, 2563, หน้า 48)

ดนตรีเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การเรียนดนตรีนอกจากเป็นการเพิ่มเสน่ห์ในการเข้าสังคมของผู้เรียน ยังเป็นการฝึกทักษะพื้นฐานได้อย่างดี เช่น ความอดทน ระเบียบวินัย สมาธิ สติ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาทางด้านร่างกาย ทำให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ (นันทพร ตรรกไพจิตร และชัยพฤกษ์ เมฆรา, 2561, หน้า 382) การศึกษาดนตรีเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถ เนื้อหาดนตรีที่หลักสูตรเน้นมีจังหวะ ทำนอง อารมณ์เพลง การประสานเสียง ทักษะ ดนตรีที่หลักสูตรเน้น การฟัง

การร้อง และการเล่นเครื่องดนตรี การประพันธ์ เพลงและการ สร้งสรรค์ มีความจำเป็นอย่างมาก สำหรับใช้ในการเรียนการสอนวิชาดนตรี ซึ่งครู ผู้สอนต้องใช้ ความสามารถ ความชำนาญในการนำความรู้จากลักษณะเป็นนามธรรมไปสู่ ผู้เรียนให้เข้าใจเป็น รูปธรรมได้ หรือจากทฤษฎี ถ่ายทอดให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง สิ่งนั้นคือ สื่อการสอน (พันธุ์เอก ไจหลวง, 2555, หน้า 85)

วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ สถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ได้มีการใช้หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ พุทธศักราช 2562 ในระดับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ภาค วิชาดุริยางคศิลป์ ได้แบ่งเป็น 3 กลุ่มสาระการ เรียนรู้ได้แก่ กลุ่มสาระดนตรีพื้นบ้าน กลุ่มสาระ ดนตรีสากล และกลุ่มสาระดนตรีไทย ในส่วนของ กลุ่มสาระดนตรีพื้นบ้าน มีสาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ วิชาเอกโปงลาง พิณ แคน โหวด และ ซออีสาน ในกลุ่มสาระดนตรีไทย มีสาขาวิชาที่ เปิดสอนได้แก่ วิชาเอกเครื่องสายไทย ระนาดเอก ระนาดทุ้ม พ้องวงใหญ่ พ้องวงเล็ก และวิชาเอก เครื่องหนึ่งไทย ในส่วนของกลุ่มสาระดนตรีสากล มีสาขาวิชาเอกที่เปิดสอนวิชาเอกเครื่องเป่าลม ทองเหลืองได้แก่ วิชาเอกทรัมเป็ต ทรอมโบน ทุบา บาริโตน และเมโลโฟน วิชาเอกเครื่องลมไม้ ได้แก่ วิชาเอกคลาริเน็ต แซ็กโซโฟนอัลโต้ แซ็กโซโฟนเทเนอร์ บาริโตนแซ็กโซโฟน และมี สาขาวิชาเครื่องกระทบตะวันตกก็คือ วิชาเอก กลองชุด ดังข้อมูลที่กำลังมานั้น มีความเปิดกว้าง ในการเลือกเรียนสาขาวิชาตามความถนัดของ นักเรียน สอดคล้องกับ (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2562) การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ

จริง สามารถจัดการเรียนการสอนได้หลากหลาย รูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในวิธี การและการดำเนินงาน มีทักษะการปฏิบัติงาน ในขอบเขตสำคัญและบริบทต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะไปสู่บริบท ใหม่ สามารถให้คำแนะนำแก้ปัญหาเฉพาะด้าน และรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีส่วนร่วมใน คณะทำงานหรือ มีการประสานงานกลุ่ม รวมทั้ง มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติ และกิริยาสำนึกที่เหมาะสมในการทำงาน

การเรียนการสอนดนตรีในวิทยาลัยนาฏ ศิลปกาฬสินธุ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สังกัด กระทรวงวัฒนธรรม ได้มีการจัดการเรียนการ สอนโดยยึดรูปแบบให้สอดคล้องกับหลักสูตร นาฏดุริยางคศิลป์ พุทธศักราช 2562 ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดนตรีสากล (หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ประเภท วิชาศิลปกรรม, หน้า 220) ได้กำหนดคำอธิบาย รายวิชา ดุริยางค์สากล 2 รหัสวิชา 20306-2002 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คือ หลักการใช้ เครื่องดนตรี การเก็บดูแลรักษา เทคนิคการ ปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องดนตรีสากล การฝึกปฏิบัติ บันไดเสียงเมเจอร์ และ ไมเนอร์ ไมเกิน 4 ชาร์ป 4 แพลต ปฏิบัติเพลงตามแบบฝึกที่กำหนดตาม ศักยภาพผู้เรียน การบรรเลงเครื่องดนตรีสากล เพื่อถ่ายทอดอารมณ์เพลง ปฏิบัติเดี่ยวและการ รววมวง การจัดการเรียนการสอนดนตรีต้องปรับ ให้เข้ากับสภาพบริบทของสถานศึกษาแต่ละ สถานศึกษา และจะเห็นได้ว่า คำอธิบายรายวิชา ดุริยางค์สากล 2 รหัสวิชา 20306-2002 ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีการอธิบายเนื้อหาสาระ วิชาไว้อย่างเหมาะสม กลุ่มสาระดนตรีสากลได้จัด กิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ดุริยางค์สากล แล้ว พบเห็นถึงปัญหาและสังเกตเห็นได้ว่า นักเรียน สามารถปฏิบัติจังหวะพื้นฐานได้พอสมควรแล้ว

แต่ยังขาดการบรรเลง Drumfill (ลูกส่งกลองชุด) ซึ่งมีอัตราส่วนที่เร็ว และยาก และยังมีแนวคิดที่ซับซ้อนยากต่อการปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้เรื่องทักษะปฏิบัติกลองชุดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาดุริยางค์สากล 2 ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ในเรื่อง การบรรเลง Drumfill (ลูกส่งกลองชุด) ในอัตราส่วน โน้ตเขมิต 2 ชั้น โน้ต 6 พยางค์ และโน้ตเขมิต 3 ชั้น ซึ่งผู้เรียนจะสามารถบรรเลงได้เมื่อได้รับรู้กระบวนการคิดเกี่ยวกับทักษะนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจแนวคิดของเดวิส มาช่วยเป็นกระบวนการพัฒนาทักษะปฏิบัติของนักเรียน โดยเดวิสมีรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะ ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าแนวคิดและขั้นตอนของเดวิส นั้น สามารถนำมาประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการบรรเลง Drum fill (ลูกส่งกลองชุด) ได้ และสามารถพัฒนาทักษะปฏิบัติกลองชุดให้เกิดประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของ Drum fill (ลูกส่งกลองชุด) ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะกลองชุด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ซึ่งมุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก จนไปถึงทักษะใหญ่

## วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะ กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุด

ตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติกลองชุด รายวิชาดุริยางค์สากล 2 ใช้แบบประเมินทักษะฯ (Scoring Rubric)

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกที่พัฒนาขึ้น

## วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ จำนวน 3 แผน

1.2 แบบประเมินทักษะปฏิบัติกลองชุดแบบ Scoring Rubric

1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมดได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ จำนวน 3 คน ปีการศึกษา 2/2564

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.1 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.1.1 จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏ

## ศิลปภาพสนธิ์

3.1.2 จัดทำแบบประเมินทักษะปฏิบัติกลองชุด แบบ Scoring Rubric

3.1.3 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

### 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยนาฏศิลปภาพสนธิ์ การทดลองเป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 3 ชั่วโมง ทดลอง 36 ชั่วโมง ตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

3.2.1 ทำหนังสือขออนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

3.2.2 นำเครื่องมือในการวิจัยที่สร้างขึ้นพบอาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินเครื่องมือเพื่อหาความเหมาะสมของเครื่องมือ และความสอดคล้องระหว่างแบบฝึกทักษะกับตัวชี้วัด แล้วนำคะแนนที่ได้มาประเมินค่าและแปรผลตามเกณฑ์

3.2.3 นำเครื่องมือที่ผ่านการประเมินและแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับเป้าหมายนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 คน สถานที่ วิทยาลัยนาฏศิลปภาพสนธิ์ ตำบลภาพสนธิ์ อำเภอมือทองภาพสนธิ์ จังหวัดภาพสนธิ์

3.2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปภาพสนธิ์ ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3 แผน 36 ชั่วโมง

3.2.5 ให้ผู้เรียนทำแบบสอบถาม

ความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปภาพสนธิ์ จำนวน 15 ข้อ

3.2.6 นำคะแนนที่ได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปภาพสนธิ์ และคะแนนความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปภาพสนธิ์ ไปวิเคราะห์ข้อมูล และแปรผลต่อไป

## ผลการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปภาพสนธิ์ สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปภาพสนธิ์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 3 แผน ประกอบด้วย สารสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้อัตราผลและการประเมินผล บันทึกหลังสอน ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส มีประสิทธิภาพ 98.88/98.33 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ศึกษาทักษะปฏิบัติกลองชุดตาม

แนวคิดของเดวีส์ รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ใช้แบบประเมินทักษะ Scoring Rubric ผลการวิจัยพบว่า

2.1 นักเรียนคนที่ 1 โดยคะแนนจากแผนการเรียนรู้ทุกแผน เกินร้อยละ 80 ถือว่า ผ่านเกณฑ์การปฏิบัติ

2.2 นักเรียนคนที่ 2 โดยคะแนนจากแผนการเรียนรู้ทุกแผน เกินร้อยละ 80 ถือว่า ผ่านเกณฑ์การปฏิบัติ

2.3 นักเรียนคนที่ 3 โดยคะแนนจากแผนการเรียนรู้ทุกแผน เกินร้อยละ 80 ถือว่า ผ่านเกณฑ์การปฏิบัติ

การศึกษาทักษะปฏิบัติกลองชุดตาม

แนวคิดของเดวีส์ รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ โดยใช้ Scoring Rubric โดยคะแนนที่นักเรียนทั้ง 3 คนได้ คะแนนรวมทักษะปฏิบัติทุกแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน Scoring Rubric เฉลี่ยร้อยละ 98.61 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 และผ่านเกณฑ์การปฏิบัติ

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวีส์ มีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 4.53 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 หมายความว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวีส์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

**ตาราง 1** การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพด้านกระบวนการ ( $E_p$ ) ของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวีส์ ผู้วิจัยได้นำคะแนนทดลองมาวิเคราะห์

| คนที่             | คะแนนแบบฝึกหัด                               |                                              |                                              | คะแนนรวม |
|-------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------|----------|
|                   | ใบงานที่ 1<br>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (20) | ใบงานที่ 1<br>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (20) | ใบงานที่ 1<br>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (20) |          |
| 1                 | 20                                           | 20                                           | 20                                           | 60       |
| 2                 | 20                                           | 20                                           | 19                                           | 59       |
| 3                 | 20                                           | 20                                           | 19                                           | 59       |
| รวม               | 60                                           | 60                                           | 58                                           | 178      |
| คะแนนเฉลี่ยร้อยละ |                                              |                                              |                                              | 98.88    |

**ตาราง 2** วิเคราะห์หาประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ ( $E_2$ ) ของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวีส์ ผู้วิจัยได้นำคะแนนทดลองมาวิเคราะห์

| คนที่             | คะแนนแบบทดสอบทักษะ                           |                                              |                                              | คะแนนรวม |
|-------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------|----------|
|                   | ใบงานที่ 2<br>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (20) | ใบงานที่ 2<br>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (20) | ใบงานที่ 2<br>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (20) |          |
| 1                 | 20                                           | 20                                           | 20                                           | 60       |
| 2                 | 20                                           | 20                                           | 19                                           | 59       |
| 3                 | 20                                           | 19                                           | 19                                           | 58       |
| รวม               | 60                                           | 59                                           | 58                                           | 177      |
| คะแนนเฉลี่ยร้อยละ |                                              |                                              |                                              | 98.33    |

**ตาราง 3** ตารางการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ ของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวีส์ ตามเกณฑ์ 80/80 ( $E_1/E_2$ )

| จำนวน<br>นักเรียน                         | คะแนนแบบฝึกหัด<br>ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ ( $E_1$ ) |             |        | คะแนนแบบทดสอบทักษะ<br>ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ ( $E_2$ ) |             |        |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------|--------|--------------------------------------------------------|-------------|--------|
|                                           | คะแนนเต็ม                                            | คะแนนเฉลี่ย | ร้อยละ | คะแนนเต็ม                                              | คะแนนเฉลี่ย | ร้อยละ |
| 3                                         | 60                                                   | 59.33       | 98.88  | 60                                                     | 59.00       | 98.33  |
| ประสิทธิภาพ $E_1/E_2$ เท่ากับ 98.88/98.33 |                                                      |             |        |                                                        |             |        |

**ตาราง 4** ตารางการวิเคราะห์ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวีส์ รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ โดยใช้ Scoring Rubric แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ใบงานที่ 1 (แบบฝึกหัด)

| ข้อที่<br>คนที่ | 1<br>(2) | 2<br>(2) | 3<br>(2) | 4<br>(2) | 5<br>(2) | 6<br>(2) | 7<br>(2) | 8<br>(2) | 9<br>(2) | 10<br>(2) | รวมคะแนน | ร้อยละ | เกณฑ์<br>ปฏิบัติ |
|-----------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|-----------|----------|--------|------------------|
| 1               | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2         | 20       | 100    | ผ่าน             |
| 2               | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2         | 20       | 100    | ผ่าน             |
| 3               | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2         | 20       | 100    | ผ่าน             |

**ตาราง 5** ตารางการวิเคราะห์ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวีส์ รายวิชาดุริยางค์  
สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์  
โดยใช้ Scoring Rubric แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ใบงานที่ 1 (แบบฝึกหัด)

| ข้อที่<br>คนที่ | 1<br>(2) | 2<br>(2) | 3<br>(2) | 4<br>(2) | 5<br>(2) | 6<br>(2) | 7<br>(2) | 8<br>(2) | 9<br>(2) | 10<br>(2) | รวมคะแนน | ร้อยละ | เกณฑ์<br>ปฏิบัติ |
|-----------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|-----------|----------|--------|------------------|
| 1               | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2         | 20       | 100    | ผ่าน             |
| 2               | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2         | 20       | 100    | ผ่าน             |
| 3               | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2         | 20       | 100    | ผ่าน             |

**ตาราง 6** ตารางการวิเคราะห์ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวีส์ รายวิชาดุริยางค์  
สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์  
โดยใช้ Scoring Rubric แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ใบงานที่ 1 (แบบฝึกหัด)

| ข้อที่<br>คนที่ | 1<br>(2) | 2<br>(2) | 3<br>(2) | 4<br>(2) | 5<br>(2) | 6<br>(2) | 7<br>(2) | 8<br>(2) | 9<br>(2) | 10<br>(2) | รวมคะแนน | ร้อยละ | เกณฑ์<br>ปฏิบัติ |
|-----------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|-----------|----------|--------|------------------|
| 1               | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2         | 20       | 100    | ผ่าน             |
| 2               | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 1.5      | 1.5       | 19       | 100    | ผ่าน             |
| 3               | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        | 1.5      | 1.5       | 19       | 100    | ผ่าน             |

**ตาราง 7** ตารางการวิเคราะห์ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวีส์ รายวิชาดุริยางค์  
สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์  
โดยใช้ Scoring Rubric แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ใบงานที่ 2 (แบบทดสอบทักษะ)

| ข้อที่<br>คนที่ | 1<br>(4) | 2<br>(4) | 3<br>(4) | 4<br>(4) | 5<br>(4) | รวมคะแนน | ร้อยละ | เกณฑ์<br>ปฏิบัติ |
|-----------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|--------|------------------|
| 1               | 4        | 4        | 4        | 4        | 4        | 20       | 100    | ผ่าน             |
| 2               | 4        | 4        | 4        | 4        | 4        | 20       | 100    | ผ่าน             |
| 3               | 4        | 4        | 4        | 4        | 4        | 20       | 100    | ผ่าน             |

**ตาราง 8** ตารางการวิเคราะห์ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ โดยใช้ Scoring Rubric แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ใบบางที่ 2 (แบบทดสอบทักษะ)

| ข้อที่<br>คนที่ | 1<br>(4) | 2<br>(4) | 3<br>(4) | 4<br>(4) | 5<br>(4) | รวมคะแนน | ร้อยละ | เกณฑ์<br>ปฏิบัติ |
|-----------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|--------|------------------|
| 1               | 4        | 4        | 4        | 4        | 4        | 20       | 100    | ผ่าน             |
| 2               | 4        | 4        | 4        | 4        | 4        | 20       | 100    | ผ่าน             |
| 3               | 4        | 4        | 4        | 4        | 3        | 19       | 100    | ผ่าน             |

**ตาราง 9** ตารางการวิเคราะห์ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ โดยใช้ Scoring Rubric แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ใบบางที่ 2 (แบบทดสอบทักษะ)

| ข้อที่<br>คนที่ | 1<br>(4) | 2<br>(4) | 3<br>(4) | 4<br>(4) | 5<br>(4) | รวมคะแนน | ร้อยละ | เกณฑ์<br>ปฏิบัติ |
|-----------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|--------|------------------|
| 1               | 4        | 4        | 4        | 4        | 4        | 20       | 100    | ผ่าน             |
| 2               | 4        | 4        | 4        | 4        | 3        | 19       | 100    | ผ่าน             |
| 3               | 4        | 4        | 4        | 4        | 3        | 19       | 100    | ผ่าน             |

## อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 3 แผน ประกอบด้วย สารสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหา กิจกรรม

การสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผล บันทึกหลังสอน ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวิส มีประสิทธิภาพ 98.88/98.33 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติทดลองชุดตามแนวคิดของเดวิส มีคำอธิบายชัดเจน มีลำดับขั้นตอนที่เป็นลำดับขั้น พร้อมทั้งมีสื่อการเรียนรู้ที่เป็นวิดีโอ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ตลอดเวลา พร้อมทั้งผ่านการวิเคราะห์ตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาจุดบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับ มัญสุชา สุขนิยม, 2560 ได้ศึกษาทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ดตามแนวคิดของเดวิส มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.04/96.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 85/85

2. การศึกษาทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ โดยใช้ Scoring Rubric โดยคะแนนที่นักเรียนทั้ง 3 คนได้คะแนนรวมทักษะปฏิบัติทุกแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน Scoring Rubric เฉลี่ยร้อยละ 98.61 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 และผ่านเกณฑ์การปฏิบัติ ทุกคน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เกณฑ์การให้คะแนน Scoring Rubric มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับ วัจนกร สารระแหงระกุล, 2564 นักเรียนที่เรียนโดยชุดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะปฏิบัติดนตรีโปงลาง โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน Scoring Rubric คะแนนอยู่ที่ร้อยละ 88.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 80) ที่ตั้งไว้ และนักเรียนทุกคน ผ่านเกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติดนตรีโปงลางซึ่งสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01

3. หลังเสร็จสิ้นการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้วัดกับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 คน ที่เรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส มีค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) เท่ากับ 4.53 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.56 หมายความว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ นักเรียนมีความชอบให้กิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถตอบโจทย์ความต้องการของนักเรียนในการปฏิบัติกลองชุด สอดคล้องกับ

อริวัฒน์ พรหมจันทร์ และอินทิรา รอบรู้ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้การเล่นกีตาร์ขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทพวิทยา ซึ่งพบว่า ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สอดคล้องกับ ปัญญา ไชยพรมราช และธนกร เฟ่งศรี (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะของซิมพ์สัน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ดังต่อไปนี้

1.1 ครูผู้สอนจะต้องศึกษาลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส อย่างละเอียดก่อนนำไปใช้ในการเรียนการสอน

1.2 ครูผู้สอนจะต้องอธิบายถึงหลักแนวคิดของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวิส และลำดับขั้นตอนการเรียนรู้อย่างละเอียด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และเกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ครูผู้สอนจะต้องศึกษาเกณฑ์การให้คะแนน Scoring Rubric อย่างถี่ถ้วนเพื่อจะได้นำไปประเมินผลของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

- ต่อไป
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้ง  
2.1 ทักษะปฏิบัติของเดวิสนั้นมีลำดับ
- ขั้นตอนชัดเจน สามารถนำไปใช้ได้หลากหลาย  
กิจกรรมการเรียนรู้ ควรนำไปใช้ในกิจกรรมการ  
เรียนรู้อื่นๆ เช่น ดนตรีไทย ดนตรีพื้นเมือง

### เอกสารอ้างอิง

- นันทพร ตรรกไพจิตร และชัยพฤกษ์ เมฆรา. (2561). การสร้างชุดการสอนเรื่องคอมพิวเตอร์รายวิชา  
เปียโนขั้นต้น กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านดนตรีลำปาง จังหวัดลำปาง. *วารสารสังคมศาสตร์  
วิชาการ*, 11(3), 381-389.
- ปัญญา ไชยมราช และธนกร เฟ่งศรี. (2563). กิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา  
ปีที่ 2 ตามแนวทางการพัฒนาทักษะของซิมพ์ซัน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์  
มหาวิทยาลัยนครพนม*, 2(10), 67-73.
- พันธุ์เอก ใจหลวง. (2555). การพัฒนาชุดการสอน เรื่องทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน สำหรับนักศึกษา  
วิชาเอกดนตรีสากล ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัย  
ราชภัฏอุตรดิตถ์*, 7(15), 85.
- มัญชุสา สุขนิยม. (2560). การพัฒนาทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ  
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส [วิทยานิพนธ์ปริญญา  
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม].
- รุ่งเกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ, เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี, พงษ์พิทยา สัพโส และโกวิท ชันศิริ. (2561). เทคนิค  
การถ่ายทอดกลองชุดแจ๊สเพื่อสร้างชุดการสอนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. *วารสาร  
วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 10(2), 47-58.
- วัจนกร สารแขวีระกุล. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะปฏิบัติดนตรีโป๊วกลาง สำหรับ  
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ  
มหาสารคาม].
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2562). *หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์. กระทรวงวัฒนธรรม.*
- สัญญา โพรดอกไม้. (2563). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการตีกลองชุดขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้น  
ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิถีธรรมแห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร [วิทยานิพนธ์ปริญญา  
มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- หทัยภัทร ศุภคุณ. (2562). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การปฏิบัติกลองชุดเบื้องต้น โดยประยุกต์ใช้  
รูปแบบการฝึกทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน  
บ้านสวน (จันทนุสรณ์). *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 13(3), 60-67.
- อริวัฒน์ พรหมจันทร์ และอินทิรา รอบรู้. (2561). การพัฒนาชุดการเรียนการเล่นกีตาร์ขั้นพื้นฐานสำหรับ  
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทพวิทยา. *วารสารชุมชนวิจัย*, 12(3), 200-210.